

Bestemmingsplan Zonnepark Cothen

Nota zienswijzen en ambtshalve aanpassingen

Gemeente Wijk bij Duurstede

3 december 2019

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Zienswijzen	4
Ambtshalve aanpassingen.....	23

Inleiding

Van donderdag 22 augustus 2019 tot en met woensdag 2 oktober 2019 heeft het ontwerpbestemmingsplan Zonnepark Cothen voor een periode van zes weken ter visie gelegen. Op woensdag 21 augustus 2019 is de terinzagelegging bekend gemaakt in de Wijkse Courant en op de website van de gemeente Wijk bij Duurstede. Op donderdag 22 augustus 2019 is de terinzagelegging bekend gemaakt in de Staatscourant.

In totaal zijn er 6 zienswijzen ontvangen. Daarnaast hebben de provincie Utrecht, Vitens en het Waterschap (HDSR) laten weten dat zij zich kunnen vinden in het bestemmingsplan. Alle zienswijzen zijn binnen de termijn ontvangen en zodoende ontvankelijk.

In deze nota geven wij aan wat de inhoud van de zienswijzen is en wat de reactie van de gemeenteraad hierop is. Daarbij geven wij aan of en in hoeverre de reacties hebben geleid tot aanpassing van het plan.

Daarnaast is een aantal ambtshalve aanpassingen van het plan opgenomen. Alle aanpassingen naar aanleiding van de zienswijzen en ambtshalve aanpassingen zijn verwerkt in het vast te stellen bestemmingsplan.

Zienswijzen

1. Indiener 1, zienswijze d.d. 9 september 2019, ingekomen d.d. 11 september 2019

Zienswijze

- a) Indiener geeft aan dat door het bouwplan zijn vrije uitzicht wordt geschaad. Het zicht vanaf de eerste verdieping en vanuit de dakkapellen wijzigt van ruim uitzicht over fruitbomen naar direct zicht op het zonnepark. Doordat de groene buffer de eerste jaren nog niet volgroeid is, wordt het bestaande uitzicht in ernstige mate aangetast. Dit ervaart indiener als een onaanvaardbare beperking.
- b) Indiener is van mening dat de gemeente onderzoek had moeten verrichten naar de risico's op brand voor omwonenden, omdat er warmte wordt opgewekt. Bij te veel opgewekte warmte kan brand ontstaan. Wanneer sprake is van een hitte-eiland, is de verwachting dat de warmte op tientallen meters niet meer waarneembaar is voor indiener onvoldoende. Een nader onderzoek zou hieraan ten grondslag moeten liggen. Het effect van straling op de gezondheid is te beperkt onderbouwd. Er wordt alleen ingegaan op kinderleukemie. Andere negatieve gevolgen voor de gezondheid worden niet genoemd. Indiener mist in de onderbouwing ook maatregelen die getroffen kunnen worden om elektrosmog te verminderen.
- c) Indiener vreest dat de waarde van zijn woning daalt doordat het zonnepark op geringe afstand van zijn woning wordt gerealiseerd. Het nadeel zal zoveel mogelijk beperkt moeten worden en liefst ziet indiener dat het zonnepark naar een andere locatie wordt verplaatst waar geen of minder planschade te verwachten is.

Reactie gemeente

- a) Door de realisatie van het zonnepark zal het aanzien van het gebied inderdaad veranderen. Zoals indiener terecht aangeeft zal de beperking van het zicht vanaf de eerste verdieping slechts tijdelijk zijn totdat de groene buffer is volgroeid. Het zonnepark is niet of nauwelijks waarneembaar vanaf de begane grond en vanuit de tuin van indiener. Tenslotte geeft het zonnepark een belangrijke bijdrage aan de klimaatdoelen die door de gemeente zijn gesteld. Hierdoor zijn wij van mening dat wij het algemeen belang van een duurzame energieopwekking moeten laten prevaleren boven het individuele belang van indiener.
- b) De zonnepanelen met de noodzakelijke transformatoren zorgen voor warmte. Zonnepanelen vatten niet zomaar vlam. Het aantal incidenten met zonnepanelen in Nederland is zeer gering. In die gevallen ging het om zonnepanelen op daken. De oorzaak is vaak een gebrekkige installatie. Sinds april 2019 zijn er nieuwe en strengere Europese en landelijke eisen voor zonne-energieopwekking. De zonnepanelen, alsmede de installatie en het onderhoud ervan, moeten aan deze strenge wettelijke eisen voldoen. Wij vinden dat door deze regelgeving, gevoegd bij de tussengelegen bufferzone van 75 meter en sloot van 5 meter, het risico op brand en de overslag daarvan als nihil is aan te merken.

Een zonnepaneel geeft op zichzelf geen straling (elektrosmog) af. In de toelichting van het bestemmingsplan wordt in paragraaf 4.8 (p. 34) het aspect straling behandeld. De transformatoren en de kabels geven wel straling af. De Gezondheidsraad houdt een bovengrens van 0,4 microtesla aan. Een lagere waarde wordt niet als gevaarlijk beschouwd. Uit onderzoek blijkt dat het magneetveld bij transformatorhuisjes op een

afstand tussen de 1,5 meter en 4 meter lager is dan 0,4 microtesla. De dichtstbij gelegen woningen liggen op meer dan 140 meter vanaf de dichtstbij gelegen transformator. De transformatoren liggen binnen een afgesloten omheining zodat langdurig verblijf nabij de transformatoren niet mogelijk is. Het inkoopstation ligt niet binnen de afgesloten omheining. De afstand naar omliggende woningen bedraagt echter veel meer dan 4 meter. Er is dan geen hinder meer te verwachten door elektromagnetische straling. De straling van transformatoren is immers minder dan de bovengrens die is vastgesteld van 0,4 microtesla. Tevens is de locatie van het inkoopstation geen plek waar men langdurig zal verblijven.

Wetenschappelijk onderzoek heeft aangetoond dat verblijf in gebieden met een straling van meer dan 0,4 microtesla de kans op kinderleukemie groter is. Een vergrote kans is door minder straling niet bewezen. Andere negatieve gezondheidseffecten zijn niet bekend en nu ook niet te verwachten aangezien de grenswaarde niet wordt overschreden. Maatregelen om de straling te verminderen zijn dan ook niet noodzakelijk, mede door de ruime afstanden tot de woningen.

- c) Het provinciale beleid geeft aan dat zonneparken aansluitend aan het stedelijk gebied dienen te worden gerealiseerd. Bij het realiseren van een zonnepark stelt de provincie de eis dat omliggende agrarische, landschappelijke, natuur en andere belangen niet onevenredig mogen worden aangetast of beperkt. Het college heeft in het principebesluit van 5 juli 2018 als voorwaarde gesteld dat sprake dient te zijn van een goede landschappelijke inpassing, juist ook om hinder naar omwonenden zoveel als mogelijk te beperken. Naar onze mening is, op basis van de omgevingsparticipatie, sprake van een goede landschappelijke inpassing van het zonnepark. Het bestemmingsplan toont de haalbaarheid van de ontwikkeling aan en dat er voor de omgeving sprake blijft van een goed woon- en leefklimaat oftewel een goede ruimtelijke ordening. De kernkwaliteiten van het gebied worden bij realisatie van de beoogde ontwikkeling behouden. Tot slot door het aanleggen van een 75 meter brede bufferzone zal de realisatie van het zonnepark nagenoeg geen invloed hebben op de waarde van omliggende woningen.

De zienswijze leidt gedeeltelijk (onder b) tot aanpassing van de toelichting (paragraaf 4.8, p. 34-35 aspect warmte) van het bestemmingsplan.

2. Indiener 2, zienswijze d.d. 30 september 2019, ingekomen d.d. 1 oktober 2019

Zienswijze

- a) Indiener vindt het niet kloppen dat het college van burgemeester en wethouders een positief principebesluit heeft genomen over de realisatie van dit zonnepark terwijl er geen gemeentelijk beleid aan ten grondslag heeft gelegen. Deze handelswijze vindt indiener niet correct;
- b) De afstand tussen de woningen en het zonnepark is volgens indiener te klein. Tijdens de inloopavond hebben omwonenden duidelijk aangegeven dat een minimale afstand van 200 meter wenselijk is. Bij de gronden nabij de Kromme Rijn en de Klompenpaden geldt een minimale afstand van 100 m en is de omvang van zonneparken beperkt;
- c) Indiener ervaart derving van zijn woongenot door de komst van het zonnepark;
- d) Het risico van kinderleukemie door de komst van het zonnepark is onaanvaardbaar. In de toelichting wordt aangegeven dat een afstand van 140 m vanaf de transformatoren wordt aangehouden tot woningen. Er wordt alleen geen rekening gehouden met de activiteiten die er zijn in de omgeving van het zonnepark en de leefomgeving;
- e) Indiener vindt het bezwaarlijk dat in het ontwerpbestemmingsplan niets wordt vermeld over de maximale productieduur. Er is dan een kans dat de agrarische bestemming nooit meer zal terugkeren. De wijzigingsbevoegdheid geeft niet de garantie dat na beëindiging van de exploitatie de gronden weer beschikbaar worden voor agrarische doeleinden. Het gebruik van het zonnepark dient gelimiteerd te worden tot maximaal 20 jaar;
- f) Het foerageergebied van de steenuil wordt bedreigd. Indiener vindt dat de compensatie voor de inbreuk op het foerageergebied onvoldoende is;
- g) Sunvest is de afspraak niet nagekomen dat omwonenden meegenomen zouden worden naar een bestaand zonnepark om de impact ervan te ervaren. Indiener vindt de compensatie, een omgevingsfonds, geen passende voor omwonenden;
- h) Het is onduidelijk vanuit welke woning gemeten wordt op bladzijde 15 van het landschapsinrichtingsplan;
- i) In het bestemmingsplan moet duidelijk opgenomen worden dat de elzenhaag na drie jaar ook echt wordt verwijderd;
- j) In de regels van het bestemmingsplan staat niet vermeld dat bewakingscamera's niet op het particulier eigendom van omwonenden gericht mogen worden;
- k) Het omgevingsfonds dient opgenomen te worden in het bestemmingsplan, zodat Sunvest ook verplicht wordt om deze op te richten. Ook dient het beheer en de aanwending van het fonds toegelicht te worden in het bestemmingsplan;
- l) Indiener is van mening dat er een geschiktere locatie voor een zonnepark voor handen is, namelijk langs de provinciale weg tussen Langbroek en Cothen.

Reactie gemeente

- a) Volgens vaste jurisprudentie dient de gemeenteraad een besluit te nemen op een aanvraag voor een bestemmingsplanwijziging. Sunvest heeft een dergelijke aanvraag (voor vaststelling van een bestemmingsplan) ingediend op 26 oktober 2018, op basis van een positief principebesluit van het college op 5 juli 2018. Er wordt gesproken van een principebesluit, omdat de gemeenteraad uiteindelijk het definitieve besluit neemt over het verzoek om een bestemmingsplanwijziging. Ondanks dat er geen specifiek gemeentelijk beleid voor zonnepanelen is vastgesteld, zal de gemeenteraad het

uiteindelijke besluit moeten nemen op het verzoek.

Daarbij heeft het college in het besluit op 5 juli 2018 bewust de keuze gemaakt om een aanvraag voor dit zonnepark gelijktijdig in behandeling te nemen met het opstellen van het beleid voor zonnevelden. Door nu al de procedure te doorlopen, doen we praktijkervaring op. Deze praktijkervaring hebben we toegepast in het beleidskader zonnevelden. Andersom hebben we ook zaken uit het beleidskader toegepast op dit zonnepark.

De gemeenteraad heeft in maart 2016 beleid ten aanzien van milieu en duurzaamheid vastgesteld. Voor wat betreft (ruimtelijk) beleid ten aanzien van zonnepanelen is mede getoetst aan het provinciale beleid op dit terrein.

De gemeenteraad gaat bij de vaststelling van het bestemmingsplan een afweging maken of deze ontwikkeling in het kader van een goede ruimtelijke ordening gehonoreerd kan worden. Hierbij wordt ook het doorlopen participatietraject, twee inloopavonden en keukentafel gesprekken, meegenomen. Niet onbelangrijk is dat op 10 december 2019 het beleidskader zonnevelden voor vaststelling wordt aangeboden aan de gemeenteraad, waarbij er geen opmerkingen waren op het ontwerp-beleidskader zonnevelden. De verwachting is dan ook dat het ontwerp-beleidskader zonnevelden ongewijzigd door de raad zal worden vastgesteld. De locatie Trechtweg past binnen het beleidskader zonnevelden en wordt dan ook geschikt geacht.

- b) De afstand tussen de woningen en het zonnepark is naar aanleiding van de gesprekken met omwonenden en de uitkomst van de eerste inloopavond van 28 november 2018 vergroot. Er is wel degelijk rekening gehouden met de wens van omwonenden.

Wanneer het zonnepark een kleinere omvang krijgt, is er geen sprake meer van een rendabele exploitatie. Het college heeft op 5 juli 2018 via een principebesluit ingestemd met het verzoek om een zonnepark te realiseren, indien er onder andere sprake is van een goede landschappelijke inpassing. In het ontwerp-beleidskader zonnevelden is het gebied rondom de Kromme Rijn en de Klompenpaden uitgesloten van middelgrote tot grote zonneparken, zoals de beoogde ontwikkeling. Het gebied heeft een andere functie en kernkwaliteiten dan de locatie van het Zonnepark. De locatie van het zonnepark ten zuiden van Cothen is in deze geen vergelijkbare situatie.

- c) Door de realisatie van het zonnepark zal het aanzien van het gebied inderdaad veranderen. Zoals indiener terecht aangeeft zal de beperking van het zicht vanaf de eerste verdieping slechts tijdelijk zijn totdat de groene buffer is volgroeid. Het zonnepark is niet of nauwelijks waarneembaar vanaf de begane grond en de tuin van indiener. Tenslotte geeft het zonnepark een belangrijke bijdrage aan de klimaatdoelen die door de gemeente zijn gesteld. Hierdoor zijn wij van mening dat wij het algemeen belang van een duurzame energieopwekking moeten laten prevaleren boven het individuele belang van indiener.

- d) Een zonnepaneel geeft op zichzelf geen straling (elektrosmog) af. In de toelichting van het bestemmingsplan wordt in paragraaf 4.8 (p. 34) het aspect straling behandeld. De transformatoren en de kabels geven wel straling af. De Gezondheidsraad houdt een bovengrens van 0,4 microtesla aan. Een lagere waarde wordt niet als gevaarlijk beschouwd. Uit onderzoek blijkt dat het magneetveld bij transformatorhuisjes op een afstand tussen de 1,5 meter en 4 meter lager is dan 0,4 microtesla. De dichtstbij gelegen woningen liggen op meer dan 140 meter vanaf de dichtstbij gelegen transformator. De transformatoren liggen binnen een afgesloten omheining zodat ook langdurig verblijf nabij de transformatoren niet mogelijk is. Het inkoopstation ligt niet binnen de afgesloten omheining. De afstand naar omliggende woningen bedraagt veel

- meer dan 4 meter. Er is dan geen hinder meer te verwachten door elektromagnetische straling. Tevens is de locatie bij het inkoopstation geen plek waar men langdurig zal verblijven. Negatieve gezondheidseffecten zijn verder niet te verwachten.
- e) Wanneer een bestemmingsplan een zonnepark mogelijk maakt is dit in principe voor onbepaalde tijd. In het plan is wel een wijzigingsbevoegdheid opgenomen om de aanduiding 'zonnepark' van de onderliggende agrarische bestemming te verwijderen indien de exploitatie van het zonnepark is beëindigd. De gemeente ziet echter geen noodzaak om een tijdslimiet op te nemen.
  - f) Voor het bestemmingsplan is een quickscan en een nader onderzoek conform richtlijnen kennisdocument steenuil/B12 2017 uitgevoerd. Uit de quickscan en het nader onderzoek naar de steenuil is gebleken dat het nog onzeker is of door de beoogde ontwikkeling het steenuilkoppel broedend buiten het plangebied bedreigd wordt. Wanneer we uitgaan van het worst-case scenario waarin het foeragegebied van de steenuil te veel wordt aangetast, kan het toepassen van mitigerende maatregelen de functionaliteit van gebied voor het steenuilkoppel garanderen. Sunvest gaat voor alle zekerheid uit van het worst-case scenario en heeft daarom een ontheffing Wet natuurbescherming beschermde soorten aangevraagd bij de provincie. Bij de aanvraag om ontheffing zijn in het mitigatieplan mitigerende maatregelen opgenomen die zijn vormgegeven conform eerdergenoemd kennisdocument. In artikel 3.3 lid 4 Wet natuurbescherming zijn voorwaarden opgenomen waaraan voldaan moet worden om een ontheffing te krijgen. Sunvest mag er redelijkerwijs vanuit gaan dat de provincie de ontheffing zal verlenen, omdat de aanvraag voldoet aan de voorwaarden. Volgens jurisprudentie is het niet noodzakelijk dat de ontheffing al voor de vaststelling van het bestemmingsplan wordt verleend. Dat het in lijn er verwachting ligt dat de ontheffing verleend gaat worden is voldoende. Zodra de provincie de ontheffing daadwerkelijk verleent zal Sunvest het mitigatieplan, behorende bij de ontheffing, uitvoeren. Het mitigatieplan is overigens in overleg met de uilenwerkgroep tot stand gekomen en akkoord bevonden.
  - g) Hoewel dit punt uit de zienswijze niet ruimtelijke relevant is, behandelen wij deze toch. Sunvest heeft inderdaad de toezegging gedaan om omwonenden mee te nemen naar een vergelijkbare situatie. Het zonnepark in kwestie is momenteel in aanbouw en wordt eind dit jaar opgeleverd. Dit is de reden geweest dat er nog geen uitnodiging heeft plaatsgevonden voor de bewoners aangrenzend aan de ontwikkellocatie. Deze uitnodiging zal voor het einde van het jaar te verwachten zijn.
  - h) Voor de impact van de ruimtelijke ontwikkeling is de afstand van de gevels tot aan de Rijnsloot niet relevant. In het landschappelijk inpassingsplan wordt uitgegaan van meer dan 75 meter vanuit de gevel van de dichtst bijgelegen woning tot aan het beoogde zonnepark. Het zonnepark komt dus niet dichterbij te liggen. De 75 meter wordt gerespecteerd en is als een harde voorwaarde opgenomen in het inpassingsplan. De breedte van de aan te leggen bufferzone is daarom ook opgenomen in artikel 10.1 sub 2 van de regels van het bestemmingsplan. De afmeting in de betreffende afbeelding op pagina 15 in het landschappelijke inpassingsplan is indicatief.
  - i) In het landschappelijk inpassingsplan is opgenomen dat de elzenhaag verwijderd kan worden als de singel een hoogte van 2,5 m – 3,0 m heeft bereikt. Normaliter is dit na 3 jaar. De houtsingel heeft bij aanplant al een hoogte van 1,5 m. Wat leidend is, is een goede landschappelijke inpassing en niet de tijdslimiet. Desalniettemin zal in de regels opgenomen worden dat de elzenhaag verwijderd moet worden, maar niet eerder dan 3 jaar na aanplant.

- j) Het plaatsen van masten ten behoeve van de bewakingscamera's, zijnde een bouwwerk geen gebouwen zijnde, dient geregeld te worden via het bestemmingsplan, zodat voor plaatsing ervan een omgevingsvergunning verleend kan worden. Dat een camera niet gericht mag worden op privé gronden wordt via het privaatrecht geregeld en niet via het bestuursrechtelijke spoor.
- k) De afspraken die zijn gemaakt tussen de gemeente en Sunvest betreffende het omgevingsfonds zijn privaatrechtelijk van aard. Het bestemmingsplan regelt enkel het bestuursrechtelijke aspect. Gelijktijdig met het vaststellen van het bestemmingsplan gaat het college ook de kaders van het gebiedsfonds ter vaststelling aan de gemeenteraad voorleggen. De notitie met de kaders van het gebiedsfonds is als bijlage 4 bij de raadsstukken te vinden.
- l) De locatie aan de Trechtweg is door de initiatiefnemer Sunvest ingediend. De gemeente dient een dergelijk verzoek te beoordelen. Op 5 juli 2018 heeft het college een positief principebesluit genomen op het verzoek van Sunvest waarna Sunvest een bestemmingsplanprocedure heeft aangevraagd op 26 oktober 2018. Door middel van het bestemmingsplan met de noodzakelijke onderzoeken is aangetoond dat er met het realiseren van het zonnepark sprake blijft van een goede ruimtelijke ordening. Daarnaast voldoet het verzoek ook aan het provinciale beleid. Inmiddels hebben wij het beleidskader zonnevelden in concept gereed. De locatie Trechtweg voldoet aan dit beleid en wordt geschikt geacht voor een zonnepark. Gezien bovenstaande zijn er voor de gemeente geen redenen geweest om de locatie alsnog af te wijzen. Het gebied naast de provinciale weg tussen Cothen en Langbroek wordt vanuit het concept beleidskader zonnevelden als beperkt geschikt gezien vanwege haar voor Nederland unieke landschap (Langbroekwetering gebied met onder andere waardevolle cultuurgeschiedenis en bijzondere verkavelingspatronen).

De zienswijze leidt gedeeltelijk (onder i) tot aanpassing van de regels in het bestemmingsplan. Artikel 10.1. a onder 8 wordt gewijzigd naar 'Bestaande elzensingel moet verwijderd worden, maar niet eerder dan 3 jaar na aanplant'.

3. Indiener 3, zienswijze d.d. 30 september 2019, ingekomen d.d. 30 september 2019

Zienswijze

- a) Er wordt voorbijgegaan aan technologische ontwikkelingen en alternatieven die mogelijk veel beter passen bij de gemeente om klimaatdoelstellingen te halen. Zo worden de mix aan alternatieven in U16 rapport van de RES regio niet meegewogen. Indiener noemt in dit verband energieopwekking bij gemalen, aquathermie en energie opwekkers aan gebouwen en in de openbare ruimte.
- b) De gemeente stemt zonder onderliggend beleid in met het realiseren van een zonnepark, dat is ongeoorloofd;
- c) Indiener is van mening dat nogmaals naar de wenselijke 200 m grens moet worden gekeken en dat deze als zodanig moet worden opgenomen;
- d) Indiener heeft het gevoel dat zijn woonfunctie onevenredig wordt aangetast. Graag wil indiener inzage in de afweging die is gemaakt om het zonnepark toe te staan. Hij vindt de toetsing namelijk matig.
- e) Op 1 augustus 2018 heeft indiener een brief gestuurd naar de gemeente. De brief dient gezien te worden als integraal onderdeel van de zienswijze. De indiener heeft hierbij de volgende punten naar voren gehaald:
- f) De gemeente geeft inzage in het huidige beleids- en toetsingskader die van toepassing is op het zonneveld initiatief;
- g) Geeft de gemeente, kijkend naar de voorgestelde bouwkundige constructie, garanties dat er geen schitteringen, geluids- en windoverlast overlast wordt veroorzaakt? CQ dit afdwingt bij een eventuele vergunningsafgifte?
- h) Idem voor de impact van de opgewekte elektrische velden op de woonomgeving?;
- i) De gemeente geeft inzage op welke locaties in Cothen aansluitpunten op het elektriciteitsnetwerk van de netbeheerder worden gecreëerd. Welke garanties biedt de gemeente dat deze aansluitpunten geen enkele (geluids)overlast geven? CQ dit afdwingt bij een eventuele vergunningsafgifte. Welke garantie geeft de gemeente dat deze objecten op een fatsoenlijke manier worden ingepast in de woonomgeving?
- j) Onze woonomgeving heeft blijkbaar geen hoog landschappelijke waarde. Toch verwachten wij dat de gemeente garanties geeft over het fatsoenlijk inpassen van een eventueel zonneveld in de landelijke omgeving en deze vergaand aan het zicht wordt onttrokken. Wat zijn de gemeentelijke richtlijnen / toetsingskader op dit punt die de initiatiefnemers in acht dienen te nemen?
- k) Welke garantie geeft de gemeente dat, door afgifte van eventuele vergunning, er geen waardedaling van de omliggende huizen wordt veroorzaakt. Is hier een impactanalyse beschikbaar?
- l) Is er onderzoek gedaan over de impact flora en fauna in de directe omgeving van het zonneveld?
- m) Er wordt gesproken om het zonneveld als pilot te beschouwen. Wat betekent dit precies? Normaal gesproken wordt een pilot geëvalueerd en conclusies getrokken voor het vervolg. Wordt het zonneveld weer afgebroken bij een negatieve evaluatie?
- n) De gemeente geeft geen duidelijke informatie over de procedure voor het maken van bezwaar.

Reactie gemeente

- a) Zowel internationaal als nationaal zijn er ambitieuze klimaatdoelstellingen gesteld. In het collegeakkoord 'Denken, durven, Daadkracht' heeft de gemeente in 2018 als doel gesteld dat Wijk bij Duurstede in 2030 energieneutraal is en dat in 2023 16% duurzame energie wordt opgewekt.

Om dit te bereiken zijn alle alternatieven voor opwekking van duurzame energie van belang. De samenleving heeft niet de luxe om op één technologie of toepassing te focussen. Wij dragen de toepassing van energieopwekking bij bijvoorbeeld gemalen, aquathermie en energieopwekkers aan gebouwen en in de openbare ruimte dan ook een warm hart toe, evenals andere duurzame technologieën voor duurzame energieopwekking.

Zo verwachten wij maximaal 20-25% van de energiebehoefte via zonne-energie op daken te kunnen realiseren. Daarbij houden we rekening met een besparing van 40% van het energieverbruik. Dit betekent overigens dat alle geschikte daken dienen te worden benut voor zonnepanelen. Dit betekent echter ook dat het noodzakelijk is grondgebonden zonne-energie projecten te realiseren om deze doelstellingen te realiseren. In het duurzaamheidsbeleid uit 2016 van de gemeente wordt hiervoor dan ook ruimte geboden. Uiteindelijk is de ontwikkeling van duurzame energie mede afhankelijk van de initiatieven die initiatiefnemers aanreiken.

Helaas blijkt ook dat lang niet alle daken even geschikt zijn in verband met draagvermogen, elektriciteitsaansluiting en onderhoudsstatus waardoor dakgebonden projecten waarvoor zelfs al financiering is, toch geen doorgang vinden. Dat is uiteraard een gemiste kans en ook hiervoor wordt op landelijk niveau naar oplossingen gezocht. De energieopwekking bij gemalen en aquathermie wordt (helaas) nog niet veelvuldig toegepast en hier is nog weinig ervaring mee. De bijdrage die dergelijke projecten leveren aan duurzame energieopwekking is nog gering. Op korte termijn zijn projecten zoals het zonnepark Cothen dan ook onmisbaar voor het behalen van de klimaatdoelstellingen.

- b) Volgens vaste jurisprudentie dient de gemeenteraad een besluit te nemen op een aanvraag voor een bestemmingsplanwijziging. Sunvest heeft een dergelijke aanvraag (voor vaststelling van een bestemmingsplan) ingediend op 26 oktober 2018, op basis van een positief principebesluit van het college op 5 juli 2018. Er wordt gesproken van een principebesluit, omdat de gemeenteraad uiteindelijk het definitieve besluit neemt over het verzoek om een bestemmingsplanwijziging. Ondanks dat er geen specifiek gemeentelijk beleid voor zonnepanelen is vastgesteld, zal de gemeenteraad het uiteindelijke besluit moeten nemen op het verzoek.

Daarbij heeft het college in het besluit op 5 juli 2018 bewust de keuze gemaakt om een aanvraag voor dit zonnepark gelijktijdig in behandeling te nemen met het opstellen van het beleid voor zonnevelden. Door nu al de procedure te doorlopen, doen we praktijkervaring op. Deze praktijkervaring hebben we toegepast in het beleidskader zonnevelden. Andersom hebben we ook zaken uit het beleidskader toegepast op dit zonnepark.

De gemeenteraad heeft in maart 2016 beleid ten aanzien van milieu en duurzaamheid vastgesteld. Voor wat betreft (ruimtelijk) beleid ten aanzien van zonnepanelen is mede getoetst aan het provinciale beleid op dit terrein.

De gemeenteraad gaat bij de vaststelling van het bestemmingsplan een afweging

maken of deze ontwikkeling in het kader van een goede ruimtelijke ordening gehonoreerd kan worden. Hierbij wordt ook het doorlopen participatietraject, twee inloopavonden en keukentafel gesprekken, meegenomen. Niet onbelangrijk is dat op 10 december 2019 het beleidskader zonnevelden voor vaststelling wordt aangeboden aan de gemeenteraad, waarbij er geen opmerkingen waren op het ontwerp-beleidskader zonnevelden. De verwachting is dan ook dat het ontwerp-beleidskader zonnevelden ongewijzigd zal worden vastgesteld. De locatie Trechtweg past binnen het beleidskader zonnevelden en wordt dan ook geschikt geacht.

- c) De afstand tussen de woningen en het zonnepark is naar aanleiding van de gesprekken met omwonenden vergroot. Er is wel degelijk rekening gehouden met de wens van omwonenden. Een afstand van 200 meter is niet haalbaar. Wanneer het zonnepark een kleinere omvang krijgt, is er geen sprake meer van een rendabele exploitatie. Het college heeft op 5 juli 2018 in principe ingestemd met het verzoek om een zonnepark te realiseren, indien er onder andere sprake is van een goede landschappelijke inpassing.
- d) In het bestemmingsplan wordt het initiatief langs het geldende beleid gelegd waarna vervolgens wordt gekeken of voldaan kan worden aan de milieuaspecten die van belang zijn. Hieraan wordt voldaan. De provincie heeft in het vooroverleg zelf aangegeven dat het verzoek in grote lijnen tegemoetkomt aan hun beleid. De provincie geeft in haar beleid aan dat een zonneveld dient aan te sluiten op onder andere het stedelijk gebied. Het project voldoet daar niet aan, omdat een bufferzone is opgenomen. Vandaar de opmerking van de provincie dat het project in grote lijnen voldoet. De provincie kan desondanks met het bestemmingsplan instemmen.
- e) In f t/m n geven wij het actuele antwoord.
- f) Zie onze reactie onder b op de vraag hoe wij deze aanvraag hebben getoetst.
- g) Garanties kunnen wij niet geven. Wel dient Sunvest wettelijk aan te tonen dat het plan niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening. In de toelichting (paragraaf 4.7 voor geluid en paragraaf 4.8 voor lichthinder) is aangetoond dat er geen onevenredige hinder is te verwachten.
- h) In de toelichting (paragraaf 4.8 voor straling) is aangetoond dat er geen onevenredige hinder is te verwachten.
- i) In het landschappelijk inpassingsplan is aangegeven waar de transformatoren en het inkoopstation zijn gelegen. De grootste afstand voor wat betreft geluid richting gevoelige functies is 50 meter. De dichtstbijzijnde transformator wordt op minimaal 140 meter van de woningen in de kern Cothen gesitueerd. Aan de minimale afstand wordt ruimschoots voldaan, waardoor gesproken kan worden van een goede ruimtelijke ordening. Het inkoopstation wordt ten zuiden van het plangebied gesitueerd nabij de Trechtweg. Ook hier wordt ruimschoots aan de minimale afstand van 50 meter tot aan gevoelige functies voldaan.
- j) Er is een landschappelijk inpassingsplan gemaakt (bijlage 1 van de regels) die in samenspraak met de omwonenden tot stand is gekomen.
- k) Nee, er is hier geen impactanalyse van beschikbaar. Op dit moment kunnen wij u geen garantie geven dat er geen waardedaling wordt veroorzaakt door het zonneveld. Wel bestaat het recht om planschade in te dienen bij de gemeente. Dat kan tot maximaal 5 jaar na het onherroepelijk worden van het besluit tot herziening van het bestemmingsplan. De gemeente dient dan via een onafhankelijke commissie te beoordelen of u een tegemoetkoming in planschade krijgt uitgekeerd.

- l) Ja er is een onderzoek gedaan naar de impact op flora en fauna in de directe omgeving van het zonneveld (zie paragraaf 4.6 van de toelichting).
- m) In het coalitieakkoord 2018-2022 heeft het college over de duurzaamheidsopgave aangegeven: 'Technische ontwikkelingen volgen we op de voet en waar mogelijk doen we mee aan pilots'. Het plan loopt voorafgaand aan het nog op te stellen beleids- en toetsingskader (die in december 2019aan de raad ter vaststelling voorligt). Met de praktijkervaring die wij met de pilot opdoen, hebben we het beleids- en toetsingskader aangescherpt.
- n) Uiteraard bestaat er de mogelijkheid tot het maken van een formeel bezwaar. Tegen het ontwerpbestemmingsplan kan een zienswijze worden ingediend. De zienswijzen zal de raad meewegen bij de definitieve vaststelling van het bestemmingsplan. Tegen het vaststellen door de raad kunt u beroep aantekenen bij de Raad van State.

De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

4. Indiener 4, zienswijze d.d. 26 september 2019, ingekomen d.d. 30 september 2019

Zienswijze

- a) De gemeente kan geen verantwoord besluit nemen over het bestemmingsplan als daaraan geen beleid ten grondslag ligt.
- b) Zijn er geen alternatieven voor zonneparken die minder agrarische- en cultuurhistorische gronden in gebruik nemen, gezien de technologische ontwikkelingen? In het bestemmingsplan mist Indiener het aspect technologische ontwikkelingen van zonnepanelen.
- c) De gekozen projectlocatie is inconsequent en willekeurig genomen, omdat naar blijkt uit een artikel uit het Algemeen Dagblad dat agrarische gronden met hun functies behouden moeten blijven.
- d) Bij de aankoop van het woonhuis in 1999 werd bevestigd dat de gronden binnen het plangebied agrarisch bestemd zouden blijven. Het opgewekt vertrouwen is hierdoor nu geschaad.
- e) Wanneer het project wordt gerealiseerd zal indiener daling van (im-)materiële woonwaarde lijden, door de wetenschap te wonen naast een industrieel zonnepark.
- f) Indiener is van mening dat de breedte van de bufferzone te klein is, er zijn gesprekken geweest over een bufferzone van 150 – 200 meter.
- g) Het feit dat het nog niet duidelijk is of de steenuil wel of niet wordt bedreigd verontrust indiener.

Reactie gemeente

- a) Volgens vaste jurisprudentie dient de gemeenteraad een besluit te nemen op een aanvraag voor een bestemmingsplanwijziging. Sunvest heeft een dergelijke aanvraag (voor vaststelling van een bestemmingsplan) ingediend op 26 oktober 2018, op basis van een positief principebesluit van het college op 5 juli 2018. Er wordt gesproken van een principebesluit, omdat de gemeenteraad uiteindelijk het definitieve besluit neemt over het verzoek om een bestemmingsplanwijziging. Ondanks dat er geen specifiek gemeentelijk beleid voor zonnepanelen is vastgesteld, zal de gemeenteraad het uiteindelijke besluit moeten nemen op het verzoek.
Daarbij heeft het college in het besluit op 5 juli 2018 bewust de keuze gemaakt om een aanvraag voor dit zonnepark gelijktijdig in behandeling te nemen met het opstellen van het beleid voor zonnevelden. Door nu al de procedure te doorlopen, doen we praktijkervaring op. Deze praktijkervaring hebben we toegepast in het beleidskader zonnevelden. Andersom hebben we ook zaken uit het beleidskader toegepast op dit zonnepark.
De gemeenteraad heeft in maart 2016 beleid ten aanzien van milieu en duurzaamheid vastgesteld. Voor wat betreft (ruimtelijk) beleid ten aanzien van zonnepanelen is mede getoetst aan het provinciale beleid op dit terrein.
De gemeenteraad gaat bij de vaststelling van het bestemmingsplan een afweging maken of deze ontwikkeling in het kader van een goede ruimtelijke ordening gehonoreerd kan worden. Hierbij wordt ook het doorlopen participatie traject, twee inloopavonden en keukentafel gesprekken, meegenomen. Niet onbelangrijk is dat op 10 december 2019 het beleidskader zonnevelden voor vaststelling wordt aangeboden aan de gemeenteraad, waarbij er geen opmerkingen waren op het

ontwerp-beleidskader zonnevelden. De verwachting is dan ook dat het ontwerp-beleidskader zonnevelden ongewijzigd zal worden vastgesteld. De locatie Trechtweg past binnen het beleidskader zonnevelden en wordt dan ook geschikt geacht. Zowel internationaal als nationaal zijn er ambitieuze klimaatdoelstellingen gesteld. In het collegeakkoord 'Denken, durven, Daadkracht' heeft de gemeente in 2018 als doel gesteld dat Wijk bij Duurstede in 2030 energieneutraal is en dat in 2023 16% duurzame energie wordt opgewekt.

- b) Om dit te bereiken zijn alle alternatieven voor opwekking van duurzame energie van belang. De samenleving heeft niet de luxe om op één technologie of toepassing te focussen. Wij dragen de toepassing van energieopwekking bij bijvoorbeeld gemalen, aquathermie en energieopwekkers aan gebouwen en in de openbare ruimte dan ook een warm hart toe, evenals andere duurzame technologieën voor duurzame energieopwekking.

Zo verwachten wij maximaal 20-25% van de energiebehoefte via zonne-energie op daken te kunnen realiseren. Daarbij houden we rekening met een besparing van 40% van het energieverbruik. Dit betekent overigens dat alle geschikte daken dienen te worden benut voor zonnepanelen. Dit betekent echter ook dat het noodzakelijk is grondgebonden zonne-energie projecten te realiseren om deze doelstellingen te realiseren. In het duurzaamheidsbeleid uit 2016 van de gemeente wordt hiervoor dan ook ruimte geboden. Uiteindelijk is de ontwikkeling van duurzame energie mede afhankelijk van de initiatieven die initiatiefnemers aanreiken.

Helaas blijkt ook dat lang niet alle daken even geschikt zijn in verband met draagvermogen, elektriciteitsaansluiting, onderhoudsstatus e.d. waardoor dakgebonden projecten waarvoor zelfs al financiering is, toch geen doorgang vinden. Dat is uiteraard een gemiste kans en ook hiervoor wordt op landelijk niveau naar oplossingen gezocht. De energieopwekking bij bijvoorbeeld gemalen en aquathermie wordt (helaas) nog niet veelvuldig toegepast en hier is nog weinig ervaring mee. De bijdrage die dergelijke projecten leveren aan duurzame energieopwekking is nog gering. Op korte termijn zijn projecten zoals het zonnepark Cothen dan ook onmisbaar voor het behalen van de klimaatdoelstellingen. De technische ontwikkeling van zonnepanelen blijft aan verandering onderhevig. Tevens zijn de technische ontwikkelingen voor het bestemmingsplan niet relevant. Er zal toch getoetst moeten worden aan hetgeen reeds bekend is en waarvan men de uitwerking weet.

- c) Een deel van het gebied ten noorden van Cothen is binnen het ontwerp-beleidskader zonnevelden als beperkt- en ongeschikt gebied bevonden voor zonneparken, gezien onder andere de hoge cultuurhistorische- en natuurwaarden. De Groote Maat ligt in het gebied dat beperkt geschikt wordt geacht voor zonneparken. Hier wil men het oorspronkelijke gebruik behouden. Zoals al onder sub a is genoemd heeft aan het positieve besluit d.d. 5 juli 2018 van het college op het verzoek van Sunvest voor de projectlocatie een gedegen grondslag gelegen.
- d) Van een opgewekt vertrouwen in het kader van het bestuursrecht is sprake wanneer toezeggingen zijn gedaan door een daar toe bevoegd persoon. Deze toezegging dient aan het bestuursorgaan toegerekend te zijn, concreet en ondubbelzinnig, aldus vaste jurisprudentie¹ van de Afdeling bestuursrechtspraak Raad van State. Uit de

---

¹ Uitspraak 5 oktober 2016 ABRS ECLI:NL:RVS:2016:2614

zienswijze blijkt niet wie de toezegging in 1999 heeft gedaan. Daarnaast is de gemeenteraad overigens te allen tijde bevoegd om een bestemming te wijzigen.

- e) Wanneer een zonnepark wordt gerealiseerd kan een dergelijke ontwikkeling er mogelijk toe leiden dat de belevingswaarde van die omgeving en gevoelens van privacy en woongenot veranderen. Dit effect treedt op bij vrijwel elke ruimtelijke ontwikkeling. De gemeenteraad dient daarom een afweging te maken tussen het algemene belang en de belangen van omwonenden. Het belang van de ontwikkeling van het zonnepark weegt in dit geval zwaarder dan de mogelijke aantasting van de genoemde waarden en gevoelens. Dit neemt overigens niet weg dat wij ons inzetten om mogelijke hinder voor omwonenden zo beperkt mogelijk te houden, zoals het verplichten om het landschappelijk inpassingsplan te realiseren. Naar onze mening is, op basis van de omgevingsparticipatie, sprake van een goede landschappelijke inpassing.
- f) Er is wel degelijk rekening gehouden met de wens van omwonenden. Wanneer het zonnepark een kleinere omvang zou krijgen, zal er geen sprake meer zijn van een rendabele exploitatie. Het college heeft op 5 juli 2018 met een principebesluit ingestemd met het verzoek om een zonnepark te realiseren indien er onder andere sprake is van een goede landschappelijke inpassing.
- g) Voor het bestemmingsplan is een quickscan en een nader onderzoek conform richtlijnen kennisdocument steenuil/B12 2017 uitgevoerd. Uit de quickscan en het nader onderzoek naar de steenuil is gebleken dat het nog onzeker is of door de beoogde ontwikkeling het steenuilkoppel broedend buiten het plangebied bedreigd wordt. Wanneer we uitgaan van het worst-case scenario waarin het foeragegebied van de steenuil te veel wordt aangetast, kan het toepassen van mitigerende maatregelen de functionaliteit van gebied voor het steenuilkoppel garanderen. Sunvest gaat voor alle zekerheid uit van het worst-case scenario en heeft daarom een ontheffing Wet Natuurbescherming beschermde soorten aangevraagd bij de provincie. Bij de aanvraag om ontheffing zijn in het mitigatieplan mitigerende maatregelen opgenomen die zijn vormgegeven conform eerdergenoemd kennisdocument. In artikel 3.3 lid 4 Wet natuurbescherming zijn voorwaarden genoemd waaraan voldaan moet worden om een ontheffing te krijgen. Sunvest mag er redelijkerwijs vanuit gaan dat de provincie de ontheffing zal verlenen, omdat de aanvraag voldoet aan de voorwaarden. Volgens jurisprudentie is het niet noodzakelijk dat de ontheffing al voor de vaststelling van het bestemmingsplan wordt verleend. Dat het in lijn er verwachting ligt dat de ontheffing verleend gaat worden is voldoende. Zodra de provincie de ontheffing daadwerkelijk verleent zal Sunvest het mitigatieplan, behorende bij de ontheffing, uitvoeren. Het mitigatieplan is overigens in overleg met de uilenwerkgroep tot stand gekomen en akkoord bevonden.

De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

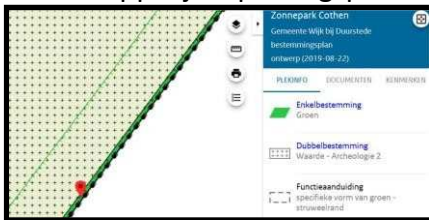
5. Indiener 5, zienswijze d.d. 29 september 2019, ingekomen d.d. 2 oktober 2019

- a) In de regels is de richting van de zonnepanelen niet opgenomen. Dit zou nog moeten worden toegevoegd.
- b) Artikel 3.3 maakt het mogelijk om de aanduiding 'specifieke vorm van bedrijf – zonnepark' te verwijderen. Één van de voorwaarden is dat de zonnepanelen met bijbehorende voorzieningen *voor zover noodzakelijk* worden verwijderd. Indiener is van mening '*voor zover noodzakelijk*' verwijderd dient te worden.
- c) In artikel 4.4 van de regels is de aanduiding 'specifieke vorm van groen – struweelrand' opgenomen. Deze aanduiding is niet op de verbeelding opgenomen.
- d) In artikel 4.2.1 is bepaald dat binnen de bestemming 'groen' geen bouwwerken mogen worden gebouwd. Daarentegen is in artikel 4.2.2 bepaald dat de hoogte van afrasteringen niet meer dan 2 m mogen bedragen. Beide regels zijn met elkaar in tegenspraak. Indiener is van mening dat artikel 4.2.2 moet komen te vervallen. In de bestemming 'groen' is een afrastering van 1 m voldoende. Indien een afrastering noodzakelijk is dan kan deze binnen de agrarisch bestemming worden gerealiseerd.
- e) In artikel 4.3 van de regels is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen die het mogelijk maakt de bestemming "Groen" te wijzigen in de bestemming "Agrarisch". Indiener is van mening dat de zorgvuldig aangebrachte groenzone behouden dient te blijven, ook in verband met het leefgebied van de steenuil.
- f) In artikel 7 is ter bescherming van de archeologische waarden een aanlegvergunningstelsel opgenomen. Daarmee is een aantal werkzaamheden, waaronder het bebossen van gronden, het rooien van bos of boomgaard en het aanbrengen van diepwortelende beplanting verbonden aan een omgevingsvergunning. Indiener stelt dat hiermee de uitvoering van het landschappelijk inpassingsplan dat als voorwaardelijke verplichting voor de aanleg van het zonnepark is opgenomen afhankelijk wordt gesteld van de onzekere uitkomst van het verlenen van een omgevingsvergunning.
- g) In artikel 10 van de regels is de voorwaardelijke verplichting opgenomen. Hierin is onder andere geregeld dat de bestaande elzenhaag niet eerder dan 3 jaar na de aanplant van de houtsingel mag worden verwijderd. Indiener is van mening dat dit ook vroeger mag (na 2 jaar). Daarnaast vindt hij het niet wenselijk dat de mogelijkheid ontstaat dat de elzenhaag blijft gehandhaafd.
- h) Indiener geeft aan dat niet duidelijk is of de ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming ten behoeve van de steenuil kan worden verleend nu 11 ha van de 28 ha van het foerageergebied wordt onttrokken. De uitkomst van de ontheffing dient voor de vaststelling van het bestemmingsplan duidelijk te zijn.
- i) Indiener vraagt aandacht voor de warmte-effecten. Hij geeft aan dat de woning op 75 meter van het zonnepark ligt. In de toelichting is aangegeven dat in Nederland wordt verwacht dat een hitte-eiland op 50 meter afstand van een zonnepark niet meer waarneembaar is. De dichtstbij gelegen woningen liggen op een grotere afstand van het zonnepark waardoor een hogere temperatuur bij de woningen niet is te verwachten. Indiener stelt dat de conclusie dat op 50 meter geen effecten zijn te verwachten daarmee in strijd is en ook niet ander onderbouwd is. Indiener is van mening dat nader onderzoek is vereist. Daarbij zou moeten worden gekeken naar maatregelen.
- j) Indiener is van mening dat, ondanks de afschermdende beplanting, sprake is van een negatieve invloed op de woning. De overdracht van een beperkte strook (5 m breed)

van de naast de woning gelegen gemeentelijke grond kan hieraan tegemoetkomen om op die manier zelf een landschappelijke inpassing te kunnen aanleggen.

Reactie gemeente

- a) Aan artikel 3.2 lid a wordt een nieuwe regel toegevoegd inhoudende dat sprake dient te zijn van een zuidopstelling.
- b) Artikel 3.3 wordt aangepast. Wij zijn het ermee eens dat alles verwijderd dient te worden.
- c) De aanduiding 'specifieke vorm van groen – struweelrand' is aan de noordoostzijde en de zuidzijde opgenomen op de verbeelding, een en ander conform het landschappelijk inpassingsplan.

- d) Er is inderdaad een tegenstrijdigheid tussen beide bepalingen. Omdat het wel de bedoeling is om afrasteringen te plaatsen binnen deze bestemming wordt artikel 4.2 aangepast. De mogelijkheid om een afrastering te plaatsen blijft binnen de bestemming groen, omdat deze ervoor moet zorgen dat het terrein met zonnepanelen niet zondermeer betreden kan worden. Om dezelfde reden blijft de maximale hoogte van twee meter ook gehandhaafd.
- e) Deze wijzigingsbevoegdheid ziet toe op de situatie dat de exploitatie van het zonnepark is beëindigd en de gronden weer agrarisch kunnen worden gebruikt. Op dat moment vervalt de noodzaak voor een landschappelijke inpassing. Vanuit dat opzicht is het logisch om een wijzigingsbevoegdheid op te nemen. Daarmee bestaat geen verplichting om de groenstroken als de bufferzone te verwijderen. Bij gewijzigd gebruik, weer terug naar agrarisch, weegt de gemeente opnieuw af hoe de landschappelijke inpassing plaatsvindt. De nieuwe gebruiker is dan verantwoordelijk voor de uitvoering van de gewenste landschappelijke inpassing.
- f) Uit het archeologisch onderzoek komt naar voren dat rekening dient te worden gehouden met de aanwezige archeologische waarden. De mate van verstoring is afhankelijk van de concrete inrichting. Om die reden is het dan ook terecht dat deze werkzaamheden (ook in het kader van de aanleg van het landschappelijk inpassingsplan) aan een toets (omgevingsvergunning) is verbonden. Het staat de uiteindelijke uitvoering van het plan niet in de weg.
- g) Het verwijderen van de elzenhaag kan pas plaatsvinden nadat de nieuwe aanplant in het kader van de landschappelijke inpassing is aangeslagen. Dit om te voorkomen dat er geen of te weinig afscherming aanwezig is. De termijn van drie jaar ligt dan voor de hand om zeker te zijn dat de nieuwe aanplant is aangeslagen en gegroeid. De tijdslimiet is niet leidend, maar een goede landschappelijke inpassing wel. Desalniettemin zal in de regels opgenomen worden dat de elzenhaag verwijderd moet worden, maar niet eerder dan 3 jaar na aanplant. Overigens is het bestemmingsplan ook niet het instrument om een verplichting om te kappen op te leggen.
- h) Voor het bestemmingsplan is een quickscan en een nader onderzoek conform richtlijnen kennisdocument steenuil/B12 2017 uitgevoerd. Uit de quickscan en het

nader onderzoek naar de steenuil is gebleken dat het nog onzeker is of door de beoogde ontwikkeling het steenuilkoppel broedend buiten het plangebied bedreigd wordt. Wanneer we uitgaan van het worst-case scenario waarin het foerageergebied van de steenuil te veel wordt aangetast, kan het toepassen van mitigerende maatregelen de functionaliteit van gebied voor het steenuilkoppel garanderen. Sunvest gaat voor alle zekerheid uit van het worst-case scenario en heeft daarom een ontheffing Wet Natuurbescherming beschermde soorten aangevraagd bij de provincie. Bij de aanvraag om ontheffing is in het mitigatie plan mitigerende maatregelen opgenomen die zijn vormgegeven conform eerdergenoemd kennisdocument. In artikel 3.3 lid 4 Wet natuurbescherming zijn voorwaarden genoemd waaraan voldaan moet worden om een ontheffing te krijgen. Sunvest mag er redelijkerwijs vanuit gaan dat de provincie de ontheffing zal verlenen, omdat de aanvraag voldoet aan de voorwaarden. Volgens jurisprudentie is het niet noodzakelijk dat de ontheffing al voor de vaststelling van het bestemmingsplan wordt verleend. Dat het in lijn er verwachting ligt dat de ontheffing verleend gaat worden is voldoende. Zodra de provincie de ontheffing daadwerkelijk verleent zal Sunvest het mitigatieplan, behorende bij de ontheffing, uitvoeren. Het mitigatieplan is overigens in overleg met de uilenwerkgroep tot stand gekomen en akkoord bevonden.

- i) Het literatuuronderzoek² (zie ook toelichting paragraaf 4.8 p. 34-35) naar warmte bij zonnepanelen geeft aan dat, gezien de vrije ligging in open gebied en de ruimte onder de panelen, de wind ervoor zorgt dat de opgenomen warmte snel afkoelt. Daarnaast wordt ten noorden van het zonnepark een bossingel aangeplant. Bomen zorgen voor verkoeling van de omgevingstemperatuur door verdamping. Voorgenoemde factoren samen zorgen ervoor dat verwacht kan worden dat op een afstand van 50 meter vanaf een zonnepark geen warmte-effect waarneembaar is.
- j) Het klopt dat door de ontwikkeling binnen het plangebied het bestaande uitzicht zal wijzigen. In samenhang hiermee zal de belevingswaarde van de omgeving ook wijzigen. Het college heeft bij het besluit op het principeverzoek van 5 juli 2018 aangegeven dat de bewoners betrokken moeten worden en dat het zonnepark landschappelijk ingepast moet worden. Tijdens het participatietraject is met de omwonende als met verenigingen gesproken om een landschappelijk inpassingsplan op te stellen waarin alle partijen zich gehoord voelen. De bufferzone van 75 meter en het positieve effect op de biodiversiteit zijn hier een goed voorbeeld van. Wij zijn dan ook van oordeel dat er voldoende inspanningen zijn verricht door Sunvest om tot een geschikt landschappelijk inpassingsplan te komen bij het beoogde zonnepark. Wanneer indiener van mening is dat de woning desondanks in waarde zal dalen kan hij een verzoek tot planschade indienen, wanneer het bestemmingsplan onherroepelijk is geworden. Tijdens de procedure betreffende planschade zal blijken of er sprake moet zijn van compensatie. Daarnaast is de initiatiefnemer verantwoordelijk voor eventuele compensatie en niet de gemeente, deze compensatie kan dan ook niet plaatsvinden door middel van gronden die in eigendom zijn van de gemeente en zonder waardebepaling. Overigens maakt het openbaar groen langs de Rijsloot en de bebouwing onderdeel uit van de wijkgroenstructuur (vanuit de groenstructuurvisie). Om deze reden verkopen wij

---

² In 2013 is door Vasilis Fthenakis en Yuanhao Yu, verbonden respectievelijk aan de Columbia University, New York, NY en het Brookhaven National Laboratory, Upton, NY, onderzoek gedaan naar de warmteontwikkeling nabij zonnepaneelvelden.

deze gronden niet.

De zienswijze leidt gedeeltelijk (onder a, b, d en g) tot aanpassing van de regels van het bestemmingsplan:

- Aan artikel 3.2 lid a wordt een nieuwe regel (sub 3) toegevoegd inhoudende dat sprake dient te zijn van een zuidopstelling;
- Artikel 3.3 lid a wordt aangepast naar 'de zonnepanelen en de bijbehorende voorzieningen worden verwijderd';
- Artikel 4.2.1 wordt aangepast naar 'Op deze gronden mogen geen bouwwerken worden gebouwd met uitzondering van een afrastering met een bouwhoogte van maximaal 2 meter.' Artikel 4.2.2. wordt geschrapt;
- Artikel 10.1. a onder 8 wordt gewijzigd naar 'Bestaande elzensingel moet verwijderd worden, maar niet eerder dan 3 jaar na aanplant'.

6) Vereniging Natuur en Milieu, IVN afdeling Wijk bij Duurstede

Zienswijze

- a) De bestemming “Groen” laat het houden van dieren toe en er zijn ook wegen toegestaan. Deze mogelijkheid kan funest zijn voor de bodem, flora en fauna.
- b) Het landschappelijke inpassingsplan is te beperkt voor wat betreft de biodiversiteit. De volgende mogelijke inrichtingsmaatregelen zouden positieve invloed hebben op de biodiversiteit:
  - i. Aanleg natuurvriendelijke oevers;
  - ii. Meer en bredere streek eigen gevarieerde struweelbeplanting met hier en daar een boom naast de sterk gesnoeide windsingels van elzen, en langs de grenzen van het zonneveld waar nog geen beplanting staat;
  - iii. Het aanplanten van bomen langs de toegangsweg;
  - iv. Overleg met leveranciers van kruidenmengsels ten behoeve van juiste samenstelling.

Het plaatsen van honingbijen kasten is niet wenselijk voor de aanwezige wilde bijen. In de omgeving staan voldoende kasten.

- c) Indiener vindt het zeer opmerkelijk dat het beheer als het mitigatieplan niet in het bestemmingsplan zijn opgenomen.

Reactie gemeente

- a) De functies binnen een bestemming zijn vrij in te vullen. De functie ‘houden van dieren’ is niet duidelijk genoeg omschreven en zal gewijzigd worden in ‘extensief houden van dieren’, zodat het bedrijfsmatig houden van dieren is uitgesloten. Indien er schapen grazen zal dit 1 á 2 keer per jaar zijn.
De bufferzone zal niet openbaar toegankelijk zijn. Echter onderhoudspaden dienen wel binnen de bestemming mogelijk te blijven. De panelen moeten immers bereikbaar zijn voor onderhoud. Deze toegang moet planologisch geregeld zijn. De regels worden hierop aangepast. De hoofdfunctie van deze gronden zijn groenvoorzieningen, daarom is voor de bestemming “Groen” gekozen.
- b) Het college heeft bij het positieve principebesluit d.d. 5 juli 2018 de voorwaarde gesteld dat een landschappelijk inpassingsplan gemaakt moet worden. Er dient altijd sprake te blijven van een goede ruimtelijke ordening. Met het landschappelijk inpassingsplan wordt een ruimtelijke ontwikkeling zoveel mogelijk ingepast in de omgeving. Het landschappelijk inpassingsplan zorgt niet alleen voor inpassing maar heeft ook positieve invloed op de biodiversiteit. Wij staan als gemeente positief tegenover de punten:
  - Aanleg natuurvriendelijke oevers
  - Overleg met de leverancier of ervaringen ophalen over soorten van bloemrijk grasland.

Wij vinden deze twee punten echter niet van zodanig belang om deze toe te voegen aan de voorwaardelijke verplichtingen van het inpassingsplan, zoals die zijn vastgelegd in artikel 10.1. van de regels van het bestemmingsplan.

Wij kunnen niet meegaan met de wens voor meer en bredere streekeigen gevarieerde struweelbeplanting. De reden hiervoor is dat deze beplanting zorgt voor te veel schaduwwerking op het zonnepark en daardoor een negatief effect op de opbrengst. Daarnaast is deze beplanting cultuurhistorisch gezien minder passend. De provincie Utrecht heeft haar voorkeur ook gegeven aan alleen elzenhagen.

Een bomenrij langs de toegangsweg past niet binnen de kaders van het landschappelijk inpassingsplan. Tevens is het niet zinvol, omdat er niet veel waarnemingen van vleermuizen zijn geconstateerd in de directe omgeving. Het plaatsen van bijenkasten zien wij niet als noodzakelijk voor het landschappelijk inpassingsplan wanneer deze juist concurrerend werkt met de wilde bijen.

Tot slot zal het feit dat de gronden bij de toekomstige functie niet meer bespoten worden een positieve invloed hebben op de biodiversiteit aldaar. Het bestemmingsplan toont met de onderbouwing en onderliggende onderzoeken aan dat het project niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening.

- c) In een bestemmingsplan worden de gebruiks- en de bouwmogelijkheden vastgelegd voor een bepaald gebied. In die zin laat een bestemmingsplan functies en het daarbij behorende gebruik en bouwmogelijkheden toe. De wijze waarop het beheer van deze functies plaatsvindt wordt niet geregeld in het bestemmingsplan. Er bestaat geen wettelijke basis om het beheer te regelen in het bestemmingsplan. Sunvest heeft wel aangegeven dat zij zich kunnen vinden in het voorstel van beheer van indiener.
- Het mitigatieplan is onderdeel van de ontheffing Wet natuurbescherming soorten en maakt geen deel uit van het bestemmingsplan dan wel landschappelijk inpassingsplan. Zodoende is het ook niet opgenomen in het bestemmingsplan. Het betreft ook een andere procedure door een ander bevoegd gezag, zijnde de provincie Utrecht.

De zienswijze leidt deels (onder a) tot aanpassing van de regels van het bestemmingsplan:

- Artikel 4.1. onder b wordt aangepast naar extensief houden van dieren;
- In artikel 4.1. onder f geven we aan dat het gaat om wegen en paden ten behoeve van het onderhoud.

Ambtshalve aanpassingen

In de toelichting is in paragraaf 4.6 (p. 29-30) over het aspect stikstof opgenomen naar aanleiding van de PAS-uitspraken.

In de regels onder artikel 3.1. onder h is de passage 'waaronder ook kabels en leidingen ten behoeve van een zonnepark' verwijderd.

Tenslotte zijn er nog verschillende ondergeschikte tekstwijzigingen doorgevoerd in de toelichting omwille van de leesbaarheid en ter verduidelijking.